

det, der kommer fra denne Ret, hvori der sidder 4 Lægmand og 1 Jurist, det holder, naar det kommer for den højeste Domstol. Det er som Praktiker, at jeg siger: Lad os her i Thinget prøve, hvad der er kommet ud af den Lov, som nu omtrent er 25 Aar gammel. Ja, det er jo rigtigt nok en Modfætning til, hvad vi nu se den Nellesmannske og Estrupske Retspleie indføre, nemlig at, hvor man skal have Lægmand med som Vidner, der maa de slæbes ind i Retten ved Gendarmer, og naar de ikke gaa godvillig, saa sætter man dem i Gullet bagefter for at tvinge dem til at blive Viddere i en Ret. Men var det ikke bedre, om vi kunde lade Kommunalbestyrelserne vælge saadanne Mænd til at tage Plads i Rævningeretter eller ordinære Retter, i Stedet for at se saadanne Udvæxter paa vor Retspleie som kommunisorielle Dommere, og det, at Mænd, der skulde være Pantevidner, maa tvinges i Virksomhed, det er Noget, som vi aldrig før have kendt. Den Gang vi her havde den store Proceskommissions Forslag for, var der da en Eneste i Folkethinget, der drømte om, at der skulde komme en saadan Retsstilstand frem som den, Provisorierne nu have skabt? Jeg siger Nei! Læs det igjennem, Alt, hvad der er talt her om de Nellesmannske Procesforslag, og prøv, om der kan findes en eneste Linie, der hentyder paa en saadan Retspleie som den, der nu eksisterer i Danmark. Finder Nogen noget Saadant, saa lad os faae det at vide, og lad det saa staa som et Mærke paa, at man har forudset, hvad der nu passerer.

Der siges, at man ikke skal lade Rævningerettens Anvendelse bero paa et Skjøn. Det er en Bagatel, som man sagtens kan faae omgjort, og det betyder ikke noget. Men paa en Tid, da Majestætsformærmelsesjager allerede have været Mode i en Række Aar, og paa en Tid, da Høiesteret mod, hvad der tidligere har været Pragis, maa anvende sin gode Tid paa snart at fritkjende Majestætsformærmere og snart paa at dømme efter de Nellesmannske Provisorier og snart paa at sige, at endnu er Presjen i Danmark saa fri, at den kan tale om dansk Historie, paa den Tid, da Saadant ligger for for Høiesteret, og hvor Folk staa histovre paa den anden Side af Gaden for at vente paa, om ansete Mænd, ifølge provisoriske

Straffelove, skulle sættes i Fængsel, lad os saa paa den Tid, siger jeg, her i Thinget tage Domsvæsenet for. Ingenfinde har Befolkningen i Danmark i den Grad interesseret sig for Straffelovgivning og Procesvæsen som nu. Derfor skulle vi, som sidde her og ikke kunne vide, hvad vi faae af Love udenfor vor Forsamling, prøve paa, om vi nu her ved en Afstemning kunne sætte en saadan Lov igjennem, som vi ønske for vort Folk i Henseende til Procesvæsen. Det er derfor, jeg har sluttet mig til min ærede Ven ved Siden af og opfordrede ham til at indbringe denne Sag her. Han har den Kundskab til den tydske Proceslovgivning, at han paa-viser, at hvad Proceskommissionen forsøgte af Beshynderligheder, er ikke en Gang blevet til Lov i selve Tydskland, hvor meget den end var behandlet paa „Juristentage“ baade i Mellem- og Nordtydskland. Men det, som Proceskommissionen laante fra de tydske Jurister, var theoretiske Sætninger, der aldrig have været kendte i den danske Procesverden og endnu mindre i den danske Proceslovgivning, og hvorom man end ikke havde lært Noget hos de danske Processualister, og af dem have vi i dette Aarhundrede haft en Del, som ikke vare værd at kaste Brag paa. Jeg mener derfor, at naar ærede Medlemmer af Proceskommissionen ikke have bragt det til, at de i de sidst forløbne 6 Aar have fremlagt det Forslag, som var udrenset for noget af alt det Fremmede, som de prøvede ved deres Indsigt og høie Stilling at tvinge ind i den danske Proceslovgivning imod det danske Folks Fortid — jeg siger, naar de have ladet 6 Aar gaa hen uden at komme med Forsøg i den Retning, saa er det al Vre værd, at vi Praktikere her prøve, om vi kunne sætte det igjennem og gjøre det til noget Bedre, som vi have anset for at være Grundvolden i vor Ret og læst i vor Grundlov at være det Diemed, vor Proceslov skal have, thi det er Offentlighed, Mündtlighed og Rævningeretten. Alt dette staa i den ærede Forslagsstillers Paragrafer, og det kunne de Herrer ikke komme fra, om de end mente, at det er nok saa store Lapperier. Det var Umiddelbarheden, vi slog en Streg over, da vi skrev vor Betænkning og indleverede den til Procesudvalgets Formand. Vi vilde ikke, at Dommeren skulde kunne begynde at